

Goedkeuring van de op 6 oktober 1965 te Londen ondertekende Overeenkomsten tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland onderscheidenlijk inzake de begrenzing van het tussen deze landen gelegen continentale plat onder de Noordzee en inzake de exploitatie van op zichzelf staande geologische structuren die zich over de grenslijn op het continentale plat onder de Noordzee uitstrekken

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

In verband met de voorbereiding van het ontwerp van wet houdende nadere regelen ten aanzien van het onderzoek naar en de winning van delfstoffen in of op het onder de Noordzee gelegen deel van het continentaal plat (Bijl. *Handelingen II* — 7670; Bijl. *Handelingen I* 1964/65, nr. 176) bleek het nog meer dan voorheen gewenst, dat zekerheid werd verkregen aangaande de begrenzing van dat deel van het plat, waarop Nederland overeenkomstig de regelen, vervat in het op 29 april 1958 te Genève gesloten Verdrag inzake het continentale plat, rechten kan uitoefenen. Het is uiteraard van belang zoveel mogelijk te vermijden, dat de Regering bij het uitgeven van concessies in het betrokken gebied in een conflictsituatie geraakt met een aan het Nederlandse deel van het plat grenzende buurstaat. Het bovengenoemd verdrag van Genève stelt weliswaar een algemene norm (het z.g. equidistantiebeginsel) als maatstaf voor de afbakening van het aan de kuststaten toe-komende deel van het continentaal plat, doch vooronderstelt daarbij, dat de kuststaten deze afbakening onderling bij overeenkomst nader vaststellen.

Gezien de bovengeschetste noodzakelijkheid is de Regering er in een vroeg stadium toe overgegaan contact op te nemen met de aan het Nederlandse deel van het plat grenzende staten (te weten, in chronologische volgorde, met de Bondsrepubliek Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, België en Denemarken) ten einde te bevorderen, dat de grenslijn in bilateraal overleg met de betrokken staten wordt vastgelegd.

Zoals bekend hebben de besprekingen met de Bondsrepubliek voornamelijk slechts beperkte resultaten opgeleverd. De contacten met de andere genoemde buurstaten wettigen daarentegen de verwachting, dat te hinnen aanzien geen moeilijkheden bij de vaststelling van een grenslijn zullen rijzen.

Op 22 maart 1965 vond te 's-Gravenhage het eerste officiële overleg plaats tussen een Britse en een Nederlandse onderhandelingsdelegatie. Dit overleg ontmoette weinig hindernissen, aangezien beide landen zich terecht op het standpunt stelden, dat het equidistantiebeginsel de maatstaf voor de kuststaten moet vormen bij de verdeling van het continentaal plat onder de Noordzee. Daarenboven bestond overeenstemming over de noodzakelijkheid, aandacht te besteden aan de situatie, welke zou ontstaan ingeval aan weerszijden van de grenslijn op het plat wordt overgegaan tot exploitatie van eenzelfde, de grens overlopende, structuur van vloeibare delfstoffen of aardgas.

Het Brits-Nederlandse overleg heeft geleid tot de opstelling van twee ontwerp-overeenkomsten waarvan de een zich richt op de vaststelling van de grenslijn in het continentaal plat (z.g. „boundary agreement”), en de ander op de exploitatie van op zich zelf staande geologische structuren, die zich uitstrekken aan weerszijden van de scheidingslijn tussen het Britse en Nederlandse deel van het plat (z.g. „consultation agreement”). Hieronder wordt, voor zover nodig, aandacht besteed aan de bepalingen van elk van beide overeenkomsten afzonderlijk.

De „boundary agreement”

Considerans en artikel 1. Zoals reeds boven werd opgemerkt, is de tussen beide landen overeengekomen grenslijn gebaseerd op het beginsel van de equidistantie en wel overeen-

komstig het voorschrift van artikel 6 van het verdrag van Genève van 29 april 1958. Het werd wenselijk geoordeeld de grenslijn definitief vast te leggen en haar niet afhankelijk te stellen van latere veranderingen in de basislijn van de territoriale wateren, hetgeen immers de gewenste zekerheid betreffende de begrenzing van het plat grotendeels zou teniet doen en bovendien niet zou beantwoorden aan de geest van artikel 6 van vernoemd verdrag van Genève.

Artikel 2. Bij het bepalen van de grenslijn met het Verenigd Koninkrijk in het continentaal plat stuit men zowel aan het zuidelijk als aan het noordelijk eindpunt van de lijn in zoverre op een moeilijkheid, dat deze punten (respectievelijk punten 1 en 19 van de in artikel 1 genoemde coördinaten) tevens grenspunten vormen met een derde land (in casu respectievelijk met België en Denemarken). Nadat in het overleg met het Verenigd Koninkrijk de ligging van beide drielandpunten was berekend, is langs diplomatieke weg de instemming van de beide andere betrokken landen ter zake gevraagd. Deze instemming werd inmiddels langs dezelfde weg verkregen: het is verheugend in dit verband te kunnen constateren, dat ook de Belgische en Deense regeringen de verdeling van het continentaal plat onder de Noordzee willen baseren op het beginsel van de equidistantie.

„Consultation agreement”. Aan de tussen beide staten overeen te komen regeling ligt het beginsel ten grondslag, dat men enerzijds terugvindt in artikel 11, tweede lid, onder *b*, van het ontwerp Mijwet Continentaal Plat (kamerstuk 7670). Op basis van laatstbedoelde bepaling kan de Minister van Economische Zaken van de houder van een winningsvergunning medewerking verlangen aan de totstandkoming van een overeenkomst, krachtens welke een delfstofvoorkomen, dat de grens overschrijdt van het gebied, waarvoor de winningsvergunning geldt, zal worden ontgonnen in onderling overleg met de voor het aangrenzend gebied tot winning van die delfstof gerechtigde.

Anderzijds is een bepaling van dezelfde strekking opgenomen in de „petroleum regulations” voor het Britse deel van het continentaal plat.

De bedoeling van deze bepalingen is te bereiken, dat zulk een voorkomen op de meest rationele wijze wordt ontgonnen ter verkrijging van de maximale hoeveelheid delfstoffen, onder vermindering van voor dat doel overbodige boringen. Daartoe is het wenselijk, dat zulk een veld door samenwerking tussen de belanghebbenden als een eenheid wordt ontgonnen. Deze praktijk wordt in de olie-industrie veelvuldig toegepast.

In de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer met betrekking tot het ontwerp Mijwet Continentaal Plat werd er reeds op gewezen, dat de ter zake beoogde regeling voor het Nederlandse deel van het continentaal plat nog geen oplossing biedt ingeval het aangrenzend gebied buiten dat deel van het plat valt, zodat bij de onderhandelingen over de grenslijnen zou moeten worden onderzocht of in het kader van de te sluiten overeenkomsten een soortgelijke regeling kan worden getroffen. Hierin wordt nu in de voorliggende overeenkomst voorzien.

Artikel 1 bevat de verplichting tot consultatie, die ontstaat zodra zich een overlopende structuur voordoet.

Artikel 2 voorziet in de mogelijkheid van arbitrage, doch alleen ingeval de afwezigheid van overeenstemming tussen de beide regeringen een optimaal rendement van de betrokken overlopende structuur in de weg staat, dan wel het gevaar oplevert van onnodige concurrentie bij het boren.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

TH. H. BOT.

De Minister van Economische Zaken,

J. M. DEN UYL.